

1204519

V.V. "STEENBERGEN"

Opricht 18 maart 1933

RAAD / CIE	
dd	nr

College van B&W en de gemeenteraad van gemeente Steenbergen
 Buiten de Veste 1
 4652 GA Steenbergen

Gem. STEENBERGEN		Kopie aan:
21 JUN 2012		AD / Bm / GF
		Vertrouwelijk
FB		

Steenbergen, 21 juni 2012

Geacht college en gemeenteraadsleden,

Namens het bestuur en commissie accommodatie van V.V. "Steenbergen" willen wij hierbij het bijgevoegd rapport **Kunstgras voor V.V. "Steenbergen"** aan u overhandigen.

We hopen, gezien de urgente situatie, dat de aanbevelingen en conclusies van dit rapport op zo kort mogelijk termijn behandeld kunnen worden. Uiteraard is een delegatie van de commissie accommodatie en het bestuur van V.V. "Steenbergen" bereid om met het college hierover in overleg te treden en om eventuele vragen en/of opmerkingen van gemeenteraadsleden mondeling dan wel schriftelijk te beantwoorden.

Tevens willen wij u vragen om dit rapport vertrouwelijk te behandelen, aangezien bepaalde (financiële) voorstellen nog niet geaccordeerd zijn door onze leden. Het spreekt voor zich dat we deze natuurlijk wel met een positief advies aan onze leden gaan voorleggen indien we een overeenstemming bereiken met het college.

Met vriendelijke groet,

Willy Knop
 Voorzitter commissie accommodatie

Nico van Bers
 Voorzitter V.V. "Steenbergen"

Kunstgras voor V.V. "Steenbergen"

Versie : 0
Datum : 20-06-2012

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Gemeentelijk sport en accommodatiebeleid.....	4
2.1 Sportbeleid.....	4
2.2 Accommodatiebeleid	4
3. De situatie van V.V. "Steenbergen"	6
3.1 Locatie V.V. "Steenbergen".....	6
3.2 Vitaliteit van de vereniging	7
3.3 Gebruik van de accommodatie	7
3.4 Medegebruik van de accommodatie	9
3.5 Conclusie over het gebruik van de accommodatie en de aanbeveling	9
4. Waarom hybride grasvelden?.....	11
4.1 Inleiding.....	11
4.2 Criteria aanleg kunstgras	11
4.3 Voor en nadelen van kunstgras	12
4.3.1 Kunstgras t.o.v. natuurgras.....	12
4.3.2 Hybride gras t.o.v. natuurgras	12
4.3.3 Hybride gras t.o.v. kunstgras	13
4.4 De kosten van natuurgras versus kunstgras versus hybride gras.....	14
5. Financieel plan	15
6. Eindconclusie	16
7. Bijlagen.....	17
Bijlage 1: Verzamelstaat behoeftebepaling voor V.V. "Steenbergen"	17

1. Inleiding

In navolging van hockey en tennis heeft kunstgras zijn intrede gedaan in de voetbalwereld. Problemen met betrekking tot bespeelbaarheid van velden van natuurgras hebben de komst van kunstgras gestimuleerd en versneld. De KNVB heeft in 2004 kunstgrasvelden vrijgegeven voor het afwerken van officiële wedstrijden op alle amateurniveaus. Sindsdien ondersteunt de KNVB de aanleg van kunstgrasvelden en is zij van mening dat het voetbal gebaat is bij nog meer kunstgrasvelden. Het competitie- en trainingsprogramma wordt nauwelijks meer verstoord door afgelastingen, de kwaliteit van kunstgrasvelden is constant en de oefencapaciteit is goed. Veel amateur voetbalverenigingen in zowel grote als ook in kleine(re) gemeentes beschikken inmiddels over kunstgras zodat in zijn algemeen gesproken kan worden van een structureel overheidsbeleid op dit terrein.

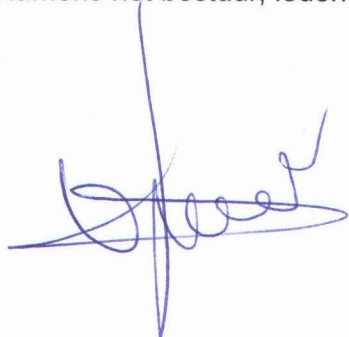
In het sportbeleidsplan van de gemeente Steenbergen uit 2010 wordt deze ontwikkeling ook beschreven. Daarin wordt gemeld dat de vraag naar kunstgrasvelden de komende jaren fors zal toenemen. De gemeente heeft beleidslijnen in het sportbeleidsplan opgenomen voor toekomstige aanleg van kunstgrasvelden.

De situatie m.b.t. kwaliteit van de velden is bij voetbalvereniging V.V. "Steenbergen" kritiek. Hoofdoorzaak hiervan is dat de velden overbelast zijn. Met de omvorming van natuurgras naar kunstgras kan de bespelingscapaciteit worden uitgebreid. Een andere mogelijkheid is er gewoonweg niet omdat er in de omgeving van het sportpark geen ruimte is voor aanleg van een extra natuurgrasveld.

Het bestuur van V.V. "Steenbergen" is al jaren in overleg met de gemeente over de toestand van de velden. De vele afgelastingen, het recente (juni 2011) onderzoek van de KNVB naar de veldcapaciteit van V.V. "Steenbergen" en de uitslag daarvan in combinatie met de ambities die V.V. "Steenbergen" heeft, zijn aanleiding geweest voor het bestuur van V.V. "Steenbergen" om voorliggende notitie op te stellen.

De belangrijkste conclusie is dat het voor V.V. "Steenbergen" absoluut noodzakelijk is om natuurgras om te vormen naar kunstgras. In de volgende hoofdstukken zullen wij u duidelijk maken waarom wij als V.V. "Steenbergen" zeer dringend behoefte hebben aan kunstgras.

Namens het bestuur, leden en commissie accommodatie van V.V. "Steenbergen".

Willy Knop
Voorzitter commissie accommodatie

Nico van Bers
Voorzitter V.V. "Steenbergen"

2. Gemeentelijk sport en accommodatiebeleid

2.1 Sportbeleid

Het sportbeleidsplan van gemeente Steenbergen is vastgelegd in de nota sportbeleid "**STEENBERGEN BEWEEGT**". Dit sportbeleidsplan heeft als hoofddoel het bevorderen van deelname aan sport door zo veel mogelijk inwoners. Aan stimulering van sportdeelname door jongeren, 50+ en mensen met een beperking wordt extra aandacht besteed. Het sportbeleid heeft tot doel om het aantal mensen dat georganiseerd of ongeorganiseerd sport beoefend te laten stijgen. Het gemeentebestuur hecht veel waarde aan sport en bewegen. Deelname aan sport en zorgen voor een actieve leefstijl voor zoveel mogelijk mensen is gezondheidsbevorderend en levert een bijdrage aan het terugdringen van isolement en ontwikkelingsachterstand.

Het beleid richt zich op amateursport binnen de gemeente en dat Steenbergen een bekendheid als "**SPORTSTAD**" krijgt. Instrument voor het sportbeleid is "**Breedtesport**" sport in de meest brede zin van het woord. Aan deze sport- en bewegingsvormen kan iedereen deelnemen en plezier beleven.

Nederland is een sportland én een land dat ondernemend is op sportgebied. Door sociaal-economische en demografische veranderingen en technologische ontwikkelingen is de sportsector een groeiemarkt. Het is daarnaast een sector die openstaat voor nieuwe innovaties, en die door de combinatie van mode en functie snel is overgegaan in een consumentgeoriënteerde industrie.

De gemeente Steenbergen wil in hun sportbeleidsplan aansluiten bij deze veranderingen en ontwikkelingen en stelt daarom onder meer de volgende belangrijke tendensen vast:

- het inzetten van sport als maatschappelijk doel en de andere rol die dit van verenigingen vraagt;
- de ontwikkelingen en voordelen die kunstgras met zich meebrengt;
- aandacht voor medegebruik van sportvoorzieningen;
- aandacht voor veranderend sportgedrag bij jeugdigen;
- door vergrijzing meer aandacht voor een passend sportaanbod voor ouderen;
- benadrukken van de relatie tussen sport en gezondheid;
- het feit dat het aantal inwoners van Steenbergen daalt;
- de toename van het aantal Europese werknemers.

2.2 Accommodatiebeleid

Het accommodatiebeleid van de gemeente Steenbergen stelt als voorwaarde om te kunnen sporten en bewegen, goed toegankelijke en betaalbare sportvoorzieningen.

In de sportnota staat dat de gemeente een goed aanbod van kwantitatieve en kwalitatieve goede sportvoorzieningen zal borgen door alle accommodaties te laten voldoen aan de norm van NOC/NSF.

Om de kwaliteit te waarborgen en waar nodig te verbeteren is er een Meerjaren Onderhouds Planning (MOP) voor alle sportaccommodaties. De volgende uitgangspunten voor de kwaliteit zijn vastgelegd:

- **Onderhoudsniveau** van de velden is gericht op het in stand houden van een gezonde grasmat en behoud van de vereiste sporttechnische eigenschappen. Slechts enkele malen per jaar (onder extreme weersomstandigheden) zijn de velden niet bespeelbaar;
- **Inrichtingsmaterialen** moeten voldoen aan de eisen van de betreffende sportbond;
- Functionele en veilige **Infrastructuur** op de sportaccommodatie;
- Acceptabel niveau van de **groenstructuur** rondom en op de sportaccommodatie;
- Veldverlichting is een verantwoordelijkheid van de vereniging en is niet opgenomen in de kwaliteitsuitgangspunten.

Een belangrijke ontwikkeling is kunstgras bij buitensportaccommodaties. Kunstgrasvelden kennen geen maximale bespelingscapaciteit. In theorie kunnen deze velden 24-uur per dag bespeeld worden. De werkelijke bespeling van deze velden wordt door organisatorische aspecten beïnvloed en beperkt. De vraag naar kunstgrasvelden zal de komende jaren fors toenemen.

Kunstgrasvelden zijn interessant vanwege:

- ✚ **Kwaliteit spelondergrond:** een stabiele kwaliteit en grotere bespeelbaarheid van de spelondergrond.;
- ✚ **Bedrijfszekerheid:** trainingen en wedstrijden kunnen nagenoeg altijd doorgaan;
- ✚ **Multifunctioneel gebruik:** kunstgras is onbeperkt bespeelbaar waardoor de gebruiksmogelijkheden ook voor andere gebruikersgroepen groter zijn;
- ✚ **Ruimtebesparing:** kunstgras kan resulteren in aanleg van een beperkter aantal velden waardoor minder grond nodig is en kosten beperkt kunnen worden;
- ✚ **Oplossen van capaciteitsproblemen:** omzetten van een natuurgrasveld in een kunstgrasveld kan een mogelijkheid zijn om capaciteitsproblemen op te lossen;
- ✚ **Sociale cohesie:** aanleg kunstgrasvelden kan ruimte en mogelijkheden bieden ter bevordering van sociale cohesie in buurten en wijken;
- ✚ **Hogere bespelingsintensiteit leidt tot een hoger maatschappelijk rendement:** door betere benutting van de onbeperkte bespelingsmogelijkheden van kunstgras zal een hoger maatschappelijk rendement behaald kunnen worden. Hierin ligt een uitdaging voor verenigingen en KNVB door wedstrijdijden te verruimen. Daarnaast draagt daar ook gebruik van de velden door andere gebruikersgroepen aan bij (multifunctioneel gebruik);
- ✚ **Effectievere benutting kantinevoorzieningen:** door onbeperkte bespeelbaarheid van kunstgras kan de openstelling van clubhuizen verruimd worden waardoor ook deze accommodatie-onderdelen effectiever benut kunnen worden. Dit kan resulteren in meer financiële armslag voor verenigingen.

Kunstgras heeft ook nadelen :

- ✚ De aanlegkosten van kunstgrasvelden zijn ten opzichte van natuurgrasvelden hoog;
- ✚ De kosten van groot onderhoud zijn hoger dan de kosten van renovatie van een natuurgrasveld;
- ✚ Ontwikkelingsrisico's: kunstgras is sterk in opkomst maar nog steeds in ontwikkeling.

Een belangrijke boodschap cq. conclusie die getrokken kan worden uit het sport- en accommodatiebeleid van de gemeente is dat:

“Sport en bewegen centraal staat waarbij een accommodatie goed toegankelijk en betaalbaar moet zijn. Daarbij is kunstgras een zeer belangrijke ontwikkeling bij buitenaccommodaties die met name zorgt voor een stabiele kwaliteit en zeer grote bespeelbaarheid, bedrijfszekerheid, multifunctioneel gebruik, oplossen van capaciteitsproblemen, sociale cohesie en hogere bespelingsintensiteit wat leidt tot een hoger maatschappelijk rendement.”

Wij, als vereniging, zullen u laten zien in de hierna volgende hoofdstukken wat de huidige situatie is van de vereniging en waarom er zo dringend behoefte is aan kunstgras. Daarbij zullen de sport- en accommodatieaspecten uit het sportbeleidsplan steeds terug naar voren komen.

3. De situatie van V.V. “Steenbergen”

3.1 Locatie V.V. “Steenbergen”

V.V. “Steenbergen” is gevestigd op sportpark Seringenlaan aan de Seringenlaan en is hoofdgebruiker van dit sportpark. De accommodatie bestaat uit vier wedstrijdvelden en één trainingsveld. Alle vijf de velden zijn natuurgras. De velden zijn in bezit en onderhoud van de gemeente evenals de kleedkamers. De kantine en de tribune zijn van V.V. “Steenbergen”. Zowel het trainingsveld als wedstrijdveld 1,3 en 4 beschikken over verlichting. De verlichting van de velden heeft de vereniging zelf betaald.

Indeling sportpark

3.2 Vitaliteit van de vereniging

De vereniging heeft 577 leden (peildatum 07 juni 2012) waarvan 361 jeugdleden. Het jeugdbeleid is een belangrijk speerpunt van de vereniging. Door de grote aanwas van jeugdleden is de vereniging de afgelopen 10 jaar gegroeid van 487 naar 577 leden. V.V. "Steenbergen" heeft maar liefst 28 jeugdteams en 7 seniorenteams. In de overgang van jeugd naar senioren verminderd het aantal leden vanwege andere interesses en verplichtingen zoals o.a. studie, uitgaan etc. Het nieuwe beleid van het bestuur is er op gericht om deze groep langer aan de vereniging te binden. Het bestuur verwacht daardoor de komende jaren een groei in het aantal seniorenteams. Daarnaast groeit de behoefte onder de groep 19 t/m 25 om op zaterdag te spelen in plaats van op zondag. Hierop kan niet worden ingespeeld omdat het huidige wedstrijdprogramma op de vier natuurgrasvelden op zaterdag geen intensivering toelaat. Spelers van voornoemde groep stoppen daardoor eerder met actief voetballen hetgeen haaks staat op het sportbeleid van de gemeente dat sportdeelname van deze doelgroep nastreeft.

Naast groei heeft de vereniging, met name in de jeugd, ook sportieve successen gekend. De hoogste D, E en F teams spelen in de hoofdklasse en de hoogste B en C teams 1ste klasse. Daarnaast is het D1 team dit seizoen winnaar geworden in de bekercompetitie. Wat we hiermee aan willen geven, is dat het jeugdbeleidsplan absoluut zijn vruchten afwerpt.

Het jeugd- en selectiebeleid is er op gericht om zoveel mogelijk eigen jeugd met een gedegen opleiding door te laten stromen naar de senioren waardoor het eerste elftal nagenoeg volledig kan worden samen gesteld uit kwalitatief goede spelers vanuit de eigen geleding.

3.3 Gebruik van de accommodatie

Om een goed jeugdbeleid weg te kunnen zetten, is een goede accommodatie een absolute must. Een goede accommodatie houdt uiteraard meer in dan alleen de velden maar we beperken ons in dit voorstel tot de velden.

Zoals al eerder gesteld is het aantal jeugdleden binnen de vereniging en daarmee ook het aantal jeugdteams enorm toegenomen de laatste 5 jaar. Daarbij is ook nog eens de aanleg van een verlichtingsinstallatie gerealiseerd op de velden 3 en 4 wat geleid heeft tot zeer intensief gebruik van de velden. Met name vanaf 2009, toen de verlichting gerealiseerd is, is het intensieve gebruik van de velden behoorlijk toegenomen. Dit was uiteraard zeer positief want dit sloot op alle fronten aan bij het jeugdbeleidsplan maar zeker niet in de laatste plaats bij het sportbeleidsplan van de gemeente.

Een wat minder gelukkige ontwikkeling hierin was de kwalitatieve achteruitgang van de velden. In 2011 vond eigenlijk een dieptepunt plaats toen vanwege slechte en soms barre weersomstandigheden de velden van half november tot half februari NIET bespeelbaar waren. Dit is aanleiding geweest voor de vereniging om een capaciteitscheck cq. behoeftebepaling op te laten stellen door de KNVB, zie bijlage 1.

Dit model leert ons dat onze vereniging GEEN tekort heeft aan capaciteit als het gaat om de hoeveelheid velden. Waar dit model ons echter GEEN uitkomst of duidelijkheid in verschaft is de belasting die de velden te verduren krijgt op basis van de trainingen die er op 4 doordeweekse avonden op worden gehouden in combinatie met de wedstrijden op zaterdag en zondag.

Om toch een inzicht te krijgen in de belasting van de velden is een tabel opgesteld, gebaseerd op de uitgangspunten van het KNVB model maar dan met een algehele wekelijkse belasting zoals deze plaatsvindt op de velden bij V.V. "Steenbergen". Voor de 4 trainingsavonden nemen we de belastingcoëfficiënt over vanuit het KNVB model en vermenigvuldigen deze met het aantal teams x het gewogen gemiddelde aantal trainingen per categorie per week x de trainingsduur per training x het aantal weken training (= 40).

Teams	Aantal (trainende) teams			Belasting-coëfficiënt	Gewogen aantal trainingen per week	Duur per training	Aantal weken	Aantal trainingsuren		
	2009/2010	2010/2011	2011/2012					2009/2010	2010/2011	2011/2012
Zondag										
Heren senioren	3	3	3	1,00	1,67	1,5	40	301	301	301
Dames senioren	1	1	0	1,00	2	1,5	40	120	120	0
Zaterdag										
Senioren	0	1	1	1,00	1	1,5	40	0	60	60
A junioren	1	0	0	1,00	2	1,5	40	120	0	0
B junioren	1	2	3	0,75	2	1,5	40	90	180	270
C junioren	4	4	4	0,75	2	1,5	40	360	360	360
D pupillen	4	5	5	0,50	1,80	1,0	40	144	180	180
E pupillen	8	8	8	0,35	1,67	1,0	40	187	187	187
F pupillen	7	8	6	0,35	1,50	1,0	40	147	168	125
Meisjes junioren	0	1	1	0,75	2	1,5	40	0	90	90
Meisjes pupillen	0	0	1	0,25	2	1,0	40	0	0	20
							TOTAAL	1469	1646	1593

Het totaal aantal trainingsuren zoals onderaan bovenstaande kolom vermeld staan, zijn uren die afgewerkt worden op veld 1, 3, 4 en het trainingsveld. Het hoofdveld wordt enerzijds gespaard vanwege de wedstrijden die door de selectieteams (lees 1ste, 2^e, A1, B1, C1 en D1) in het weekend op dit veld worden gespeeld. Anderzijds is op dit veld geen verlichting aanwezig waardoor er in de planning geen rekening gehouden wordt met dit veld. In de periode van 01 oktober t/m 31 maart is in de avonduren verlichting nodig om hierop te kunnen trainen.

Dit betekent echter wel dat op slechts 4 velden trainingen afgewerkt worden die per seizoen dus op basis van de cultuurtechnisch eigenschap van natuurgras 250 uur per veld bespeeld mogen/kunnen worden zodat de kwaliteit van de velden, bij goed onderhoud uiteraard, gewaarborgd kan blijven.

Uit de berekeningen van de bovenstaande tabel blijkt echter dat er vanaf het seizoen 2009/2010 al structureel te veel uren op deze velden getraind wordt.

In overzichtelijke vorm komt dat er als volgt uit te zien:

Seizoen	Cultuurtechnische belastbaarheid	Werkelijke trainingsuren	Overschrijding in %
2009/2010	1000	1469	147
2010/2011	1000	1646	165
2011/2012	1000	1593	159

Als we daarnaast ook nog eens kijken naar het aantal wedstrijduren dat gebaseerd op het seizoen 2011/2012 lag op 565 uur. Ook deze uren worden afgewerkt op 4 velden nl. 1, 3, 4 en het hoofdveld waaruit al heel snel geconcludeerd kan worden dat er een algehele overbelasting ontstaat en dan met name op de velden 1, 3 en 4 omdat hier zowel trainingen als wedstrijden worden gespeeld.

Naast trainingen en wedstrijden worden ook bekerwedstrijden gespeeld en toernooien gehouden. Ook deze uren gelden allemaal als belastbare uren voor de velden.

3.4 Medegebruik van de accommodatie

Daarnaast maken ook andere verenigingen, stichtingen en bedrijven gebruik van de sportaccommodatie in de Seringenlaan. Hieronder is een opsomming gemaakt van de diverse medegebruikers van het sportpark.

Atletiek vereniging Diomedon

Atletiekvereniging Diomedon is medegebruiker van het sportpark. Naast medegebruik van de kleedkamers maakt de atletiekvereniging speciaal gebruik van het veld 2. Dit veld is ingericht om atletiekonderdelen (discus/speerwerpen, verspringen en hoogspringen) te kunnen beoefenen. Rondom veld 2 ligt de atletiekbaan.

Diomedon heeft verder geen activiteiten op de velden van de voetbalvereniging en belast deze dus als zodanig ook niet.

Toerdeloo

Kinderopvang Toerdeloo maakt op jaarbasis 25 weken gebruik van de sportvelden en kantine. Per week wordt er zo'n 9 uur aan activiteiten ontplooid welke plaats vinden op de voetbalvelden. De meeste activiteiten worden gehouden op het trainingsveld met af en toe een uitstapje naar veld 1. Al met al betekent dit toch weer een extra belasting van 225 uur per seizoen.

Kleine Tour

Stichting de Kleine Tour organiseert 2x per jaar een activiteit op de voetbalvelden. Dit is 1x in mei t.b.v. de Miss verkiezing en 1x in juli/augustus bij de cyclocross. Er zijn dan 18 teams van elk 12 leden actief inclusief begeleiding.

Scholen

Diverse scholen in Steenbergen maken gebruik van de voetbalvelden om hier jaarlijks hun sportdagen op te houden. Ook het onderlinge voetbaltoernooi van de scholen onderling wordt 1 keer in de zoveel jaar gehouden op het sportcomplex aan de Seringenlaan.

3.5 Conclusie over het gebruik van de accommodatie en de aanbeveling

Wij, als V.V. "Steenbergen", concluderen uit het algehele gebruik van met name de voetbalvelden dat hier een structurele overbelasting plaats vindt die voor zeer veel onvrede zorgt onder met name de gebruikers ervan die enerzijds geconfronteerd worden met veel afgelastingen en anderzijds met veel beperkingen omdat er geen uitwijkmogelijkheden zijn.

Er is voor VV "Steenbergen" maar één oplossing om de noodzakelijke uitbreiding van de capaciteit te realiseren en dat is door omvorming van natuurgras(wedstrijd)velden naar kunst- of hybridegrasvelden.

V.V. Steenbergen wil dan ook heel graag het fenomeen "**Hybride grasveld**" (een mix van natuur- en milieuvriendelijk kunstgras) introduceren op het sportcomplex aan de Seringenlaan.

Om beheersmatige redenen (dicht bij kantine en kleedkamers) maar ook vanwege een stuk uitstraling zijn de velden 1 en het hoofdveld het meest geschikt hiervoor. Deze velden bieden ook de meeste mogelijkheden voor intensivering en het optimaal benutten van multifunctioneel gebruik. Voordeel van kunstgras(velden) is dat gelijktijdig een aanzienlijke kwaliteitsverbetering voor wedstrijdveld 3 en 4 wordt gerealiseerd doordat een betere spreiding plaats kan vinden en dus ook de intensieve belasting in grote mate af zal nemen. Dit betekent ook een besparing in de onderhoudskosten voor veld 3 en 4.

Daarnaast spelen de ambities van V.V. "Steenbergen" een hele belangrijke rol waarbij wij het toekomstige multifunctionele karakter vorm willen geven door o.a. het (opnieuw) invoeren van de zomeravondcompetitie, 35+ en 45+ (7 tegen 7) competities en andere spel- en sportactiviteiten.

Dit geheel brengt ons tot een voorstel cq. aanbeveling voor de aanleg van **2 hybride** grasvelden waarbij wij u middels een financieel plan willen laten zien hoe een en ander gezamenlijk gefinancierd zou kunnen worden.

In de hierna volgende hoofdstukken wil V.V. Steenbergen graag aan u uitleggen waarom wij de keuze hebben gemaakt voor de aanleg van 2 hybride grasvelden, welke criteria hieraan ten grondslag liggen, wat de voor- en nadelen zijn van de diverse grassoorten en een vergelijk maken in de kosten voor de diverse grassoorten.

Als laatste hebben we alles nogmaals op een rijtje voor u gezet in onze eindconclusie.

4. Waarom hybride grasvelden?

4.1 Inleiding

Daar uitbreiding op ons huidige complex niet meer mogelijk is, is kunstgras het ideale instrument om tot een intensievere benutting van sportvoorzieningen te komen. Hiermee kan het probleem van capaciteits- en kwaliteitsknelpunten op de locatie zelf worden opgelost.

De voetbalsport stelt hogere eisen aan het kunstgras. Voetbal is een contactsport wat betekent dat spelers onvermijdelijk in contact komen met kunstgras. Daarbij is de sliding een niet weg te denken onderdeel van het voetbalspel. Dat levert op kunstgrasvelden brandwonden en andere blessures op. Daarnaast dient bij voetbal ook het rol - en stuitgedrag van de bal op kunstgras overeen te komen met het natuurgras. Inmiddels is er kunstgras dat aan deze eisen voldoet. Het gebruik ervan is al doorgedrongen in het betaald voetbal tot zelfs de eredivisie (Heracles en Excelsior). Het sentiment voor het "echte" gras is nog wel aanwezig binnen de voetbalwereld. Vooral onder de oudere generatie is de liefde voor het natuurgras nog groot.

V.V. "Steenbergen" heeft dan ook een zeer gedegen onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van hybride gras. Mede gezien de zeer positieve reacties van diverse topclubs (AC Milan en Fenerbahce) en de in 2010 gekozen beste fieldmanager van Nederland, Dhr. Bernard van den Bosch uit Rotterdam, laten we in paragraaf 4.3 zien wat de grote voordelen zijn in de aanleg van hybride gras.

Wat voor ons heel erg belangrijk is, is dat de gemeente Steenbergen in haar beleidsplan de ontwikkeling en met name aanleg van kunstgras ziet als een structureel overheidsbeleid die sporters niet langer beperkt in het gebruik ervan en zelfs kan stimuleren tot meer activiteiten.

De gemeente heeft derhalve in haar sportbeleidsplan een aantal criteria opgenomen waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor aanleg van kunst-/hybridegras.

4.2 Criteria aanleg kunstgras

Op basis van welke criteria kan de gemeente bepalen waar en wanneer ze een kunstgrasveld aanlegt? De gemeente beschikt over een aantal criteria voor het aanleggen van een kunstgrasveld, vastgelegd in het sportbeleidsplan van de Gemeente Steenbergen. Als volgt:

- Er dient een structurele overschrijding van minimaal 25% van de beschikbare wedstrijd- en/of trainingscapaciteit te zijn op basis van de geldende normeringen van KNVB/NOC*NSF;
- Deze overschrijding dient gedurende twee achtereenvolgende jaren op de peildatum "september-oktober" te worden vastgesteld;
- In een meerjaren prognose van het ledenaantal dient het structureel tekort aantoonbaar tot uiting te komen;
- Accommodaties in de nabije omgeving bieden geen mogelijkheden om het capaciteitstekort door medegebruik op te lossen;
- Binnen de afmetingen van de bestaande accommodatie is er, ruimtelijk gezien, geen mogelijkheid aanwezig voor een extra speelveld;
- Bij aanleg van een kunstgrasveld zal dit toegankelijk moeten zijn voor medegebruik zoals: andere sportverenigingen, buurtsportactiviteiten, vrije sportactiviteiten, schoolsport, kinderopvang en zo mogelijk commerciële sportaanbieders;
- Of en wanneer overgegaan wordt tot aanleg van een kunstgrasveld is altijd afhankelijk van besluitvorming per specifieke situatie.

In paragraaf 3.3 is reeds aangetoond dat er een structurele overschrijding plaats vindt gedurende minimaal 2 achtereenvolgende jaren. Verder is er op de bestaande accommodatie, ruimtelijk gezien, zeker geen mogelijkheid voor een extra speelveld en de toegankelijkheid voor medegebruik wordt bij aanleg van kunstgras zeker toegankelijk voor medegebruik voor allerhande (sport)activiteiten.

Reden te meer om u eens nader kennis te laten maken met de voor- en nadelen van de diverse grassoorten.

4.3 Voor en nadelen van kunstgras

In deze paragraaf willen we graag de voor- en nadelen benoemen van kunstgras t.o.v. natuurgras. Echter kunstgras onderscheidt zich tegenwoordig in 2 verschillende soorten nl. het echte kunstgras (100% kunstgras) en het hybride gras waarbij gebruik wordt gemaakt van half kunstgras en half natuurgras.

We gaan ze alle 3 met elkaar vergelijken in de hierna volgende paragrafen.

4.3.1 Kunstgras t.o.v. natuurgras

Op basis van de ervaringen die de afgelopen jaren zijn opgedaan met kunstgras in de voetbalwereld en uit de vele publicaties die daarover zijn verschenen kunnen de volgende voor- en nadelen worden benoemd.

Voordelen	Nadelen
Hogere bespelingscapaciteit: 1200 uur per jaar voor kunstgras tov 250 uur voor natuurgras	Hoge aanlegkosten
Wedstrijden en trainingen kunnen op hetzelfde veld plaatsvinden	Psychologisch en gevoelsmatig (geen echt gras)
Onder praktisch alle weersomstandigheden bespeelbaar: trainingen en wedstrijden gaan vrijwel altijd door	Hoge kosten afvoer (milieu) Niet recyclebaar
Uniforme speeleigenschappen	Kosten groot onderhoud hoger
Lagere onderhoudskosten	Geen slidings mogelijk i.v.m. blessures
Mogelijkheid voor multifunctioneel gebruik	Rubberlucht hangt boven het veld
Hoger maatschappelijk rendement	Opspattend rubber granulaat
Verhogen openstelling kantine	Warmteontwikkeling

4.3.2 Hybride gras t.o.v. natuurgras

Ontwikkelingen staan niet stil en dat heeft geresulteerd in het zogenaamde hybride grasveld.

Een combinatie van kunstgras en natuurgras, hier zijn brandwonden door slidings uitgesloten en heeft de voetballer weer het gevoel van "echt" gras.

Voor dit type veld kunnen de volgende voor- en nadelen worden genoemd t.o.v. natuurgras.

Voordelen	Nadelen
Hogere bespelingscapaciteit 800 tot 1000 uur t.o.v. natuurgras 250 uur	Hogere aanlegkosten
Wedstrijden en trainingen kunnen op hetzelfde veld plaatsvinden	
Onder praktisch alle weersomstandigheden bespeelbaar, wedstrijden gaan vrijwel altijd door	
Uniforme speeieigenschappen	
Lagere onderhoudskosten	
Mogelijkheid voor multifunctioneel gebruik	
Hoger maatschappelijk rendement	
Effectievere benutting kantinevoorzieningen	

4.3.3 Hybride gras t.o.v. kunstgras

Voor dit type veld kunnen de volgende voor- en nadelen worden genoemd t.o.v. kunstgras.

Voordelen	Nadelen
Lagere aanlegkosten	Max 1000 uur belastbaar t.o.v. 1200 uur
Lagere onderhoudskosten	
Geen warmteontwikkeling	
Geen opspattend rubbergranulaat	
Geen rubberlucht boven het veld	
Geen hoge afvoerkosten (milieu) namelijk wel recyclebaar	
Geen blessures door slidings	

4.4 De kosten van natuurgras versus kunstgras versus hybride gras

	Natuurgras	Grassmaster hybridegras	Xtra-grass hybridegras	Kunstgras
Aanleg	90.000,00	253.000,00	205.500,00	340.000,00
Rente 8%	7.200,00	20.240,00	16.440,00	27.000,00
Afschrijving over 15 jaar	2.250,00	16.866,66	13.700,00	22.666,66
Onderhoud per jaar	9.000,00	9.000,00	9.000,00	7.500,00
Jaarlasten	18.450,00	46.106,66	39.140,00	57.166,66
Speeluren	200	800	800	1000
Kosten speelduur	92,25	57,63	48,93	57,17
Speeluren	250	900	900	1250
Kosten speelduur	73,80	51,23	43,49	45,73
Speeluren	300	1000	1000	1500
Kosten speelduur	61,50	46,11	39,14	38,11

5. Financieel plan

Een belangrijk aspect bij de uitwerking van een gemeentelijk kunstgrasbeleid zal de financiering zijn. Gezien de huidige financiële situatie bij de gemeente maar ook de maatschappelijke ontwikkeling van beroep op zelfredzaamheid vindt het bestuur van V.V. "Steenbergen" het begrijpelijk dat de gemeente verlangt dat verenigingen in Steenbergen ook financieel hun steentje bijdragen. Begrijpelijk omdat de gemeentelijke financiën het niet toelaten om de aanleg en vervanging van kunst-/ of hybridegrasvelden volledig te betalen.

Door de lage contributies zijn voetbalverenigingen, in verhouding met andere sportverenigingen, nog relatief laagdrempelig. Een forse contributieverhoging zal leiden tot een afname van de ledenaantallen en dat staat haaks op het sportbeleid van de gemeente om zoveel mogelijk mensen aan het sporten te houden en te krijgen. Door de grote jeugdafdeling zal dit effect bij V.V. "Steenbergen" naar verhouding meer op de jeugd doorwerken.

En nu concreet: V.V. "Steenbergen" vindt het dus noodzakelijk en zeer gewenst dat de gemeente 2 (twee) hybridegrasvelden aan gaat leggen. Argumentatie en feiten in voorgaande paragrafen.

De kosten voor aanleg van 2 hybride grasvelden zijn, op basis van de cijfers in paragraaf 4.4 dan $2 \times € 205.500,00 = € 410.000,00$. Echter naast de aanleg van 2 hybridevelden zullen er ook aanpassingen gedaan moeten worden aan verlichting, doelen, dug-outs en ballenvangers. Schatting voor deze twee velden tezamen is **€ 75.000,00**. Het totaalbedrag komt dan op **€ 485.000,00**.

V.V. "Steenbergen" wil in het kader van zelfredzaamheid zeker een fors bedrag hieraan bijdragen. Aangezien de gemeente eigenaar is van de huidige velden stellen we voor dat de gemeente de kosten voor de aanleg en onderhoud van de twee hybridevelden voor haar rekening neemt en dat V.V. "Steenbergen" maximaal **€ 75.000,00*** wil investeren. In dit geval is er een zuivere scheiding van eigendom en investering.

V.V. "Steenbergen" zal een gedeelte van deze € 75.000,00 investeren door forse verlaging van de huidige liquiditeitspositie. De rest zal gefinancierd dienen te worden door een extra lening waarvan de rente betaald dient te worden door vergroting van de exploitatie van het nieuw ingerichte multifunctionele sportcomplex.

Voor de gemeente Steenbergen is het een investering van € 410.000,00 – € 55.000,00 (deze was al gereserveerd voor het groot onderhoud van veld 1) van **€ 355.000,00**.

* Het moet worden opgemerkt dat deze investering een voorstel is van de commissie accommodatie tezamen met het hoofdbestuur. Echter een dusdanig financiële verplichting en uitgave zal via een (ingelaste) algemene ledenvergadering door onze leden moeten worden goedgekeurd.

6. Eindconclusie

Met deze notitie heeft de commissie accommodatie en het bestuur van V.V. "Steenbergen" aan het college en de gemeenteraad van Steenbergen willen laten zien dat de aanleg van 2 hybridevelden de meest ideale oplossing is.

Puntsgewijs samengevat:

- Het aantal afgelastingen van trainingen en wedstrijden te minimaliseren;
- Het realiseren van een multifunctioneel sportpark;
- Het realiseren van de ambities van V.V. "Steenbergen";
- Het realiseren van de ambities van de Gemeente Steenbergen;
- De meest groen en milieuvriendelijke oplossing is;
- De meest voordelige economische oplossing;
- Voor € 15.000,00 meer investering → 2 hybride grasvelden t.o.v. 1 kunstgrasveld.

Een delegatie van de commissie accommodatie en het bestuur van V.V. "Steenbergen" wil graag op korte termijn met het college aan tafel zitten om constructief te kunnen praten hoe vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid de aanleg van twee nieuwe hybridevelden gefinancierd kan worden.

7. Bijlagen

Bijlage 1: Verzamelstaat behoeftebepaling voor V.V. "Steenbergen"

Koninklijke Nederlandse Voetbalbond district

Verzamelstaat behoeftebepalingen

Vereniging: Relatienummer:	Steenbergen BBJC808	Plaats: Datum:	Steenbergen 22-6-2011	Gemeente: Steenbergen	Bron: Situatie:	KNVB ZUID I Seizoen 2011-2012
Basis: Planningsnorm NOC*NSF						
soort teams	aantal teams	belasting	aantal normteams	Basis: Netto en bruto speeltijden ¹		weekend
IMANNEN	zaterdag	zaterdag	zaterdag	netto	zaterdag	netto
senioren	1	1,00	6,00	90	90	810
A-junioren	1	1,00	1,00	135	135	0
B-junioren	3	0,75	2,25	80	240	0
C-junioren	4	0,75	3,00	70	280	0
D-pupillen	5	0,50	2,50	60	300	0
E-pupillen 7 talen ²	8	0,35	2,80	50	200	0
F-pupillen 7 talen ²	8	0,25	2,00	40	160	0
VROUWEN				netto	zaterdag	bruto
senioren	0	1,00	1,00	90	0	135
A-junioren	0	0,75	0,00	90	0	0
B-junioren	1	0,50	0,50	80	80	125
C-junioren	0	0,35	0,00	70	0	0
M-Pupillen 7 talen ²	1	0,25	0,25	50	50	48 ²
G TEAMS	0	0,75	0,00	70	115	0
TOTALEN	32		7,00	1490	2523	630 945 2120
Berekening aantal speelvelden:						
aantal normteams	15,30	zaterdag	7,00	netto	zaterdag	bruto
bespellingsnorm	5,5	5,0	9,0	50%	50%	50%
aantal speelvelden ⁷	2,8	1,4	2,5	wekelijkse speeltijd ³	12,4	21,0
	Afgerond	3	2	capaciteit speelveld ⁴	7,5 ⁴	5,3
				aantal speelvelden ⁷	2,8	1,4
				Afgerond	3	2
Indicatie training						
4 avonden ⁶	39	normteams	14,0	Indicatie	zaterdag	zaterdag
5 avonden ⁶	39	normteams	17,5	netto wedstrijduren	12,4	5,3
Randvoorwaarden toepassing NOC*NSF Planningsnorm:						
bij uitkomsten gelijk aan of groter dan .25 afronding naar boven						
hoogste uitkomst bepalend voor aantal benodigde speelvelden						
kwalitatief goede velden en goed onderhoud						
in beginsel geen training op speelvelden						
geen onderscheid in gebruik hoofdveld en overige velden						
voldoende kleegelegheid (minimaal conform KNVB/NOC*NSF richtlijn)						
bruto speeltijd zaterdag globaal 09.00 tot 16.30 uur						
N.B.						
Toepassing van de NOC*NSF Planningsnorm is gebonden aan een						
aantal randvoorwaarden. Bovenstaande is een momentopname.						
Er is geen rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen.						

versie maart 2011